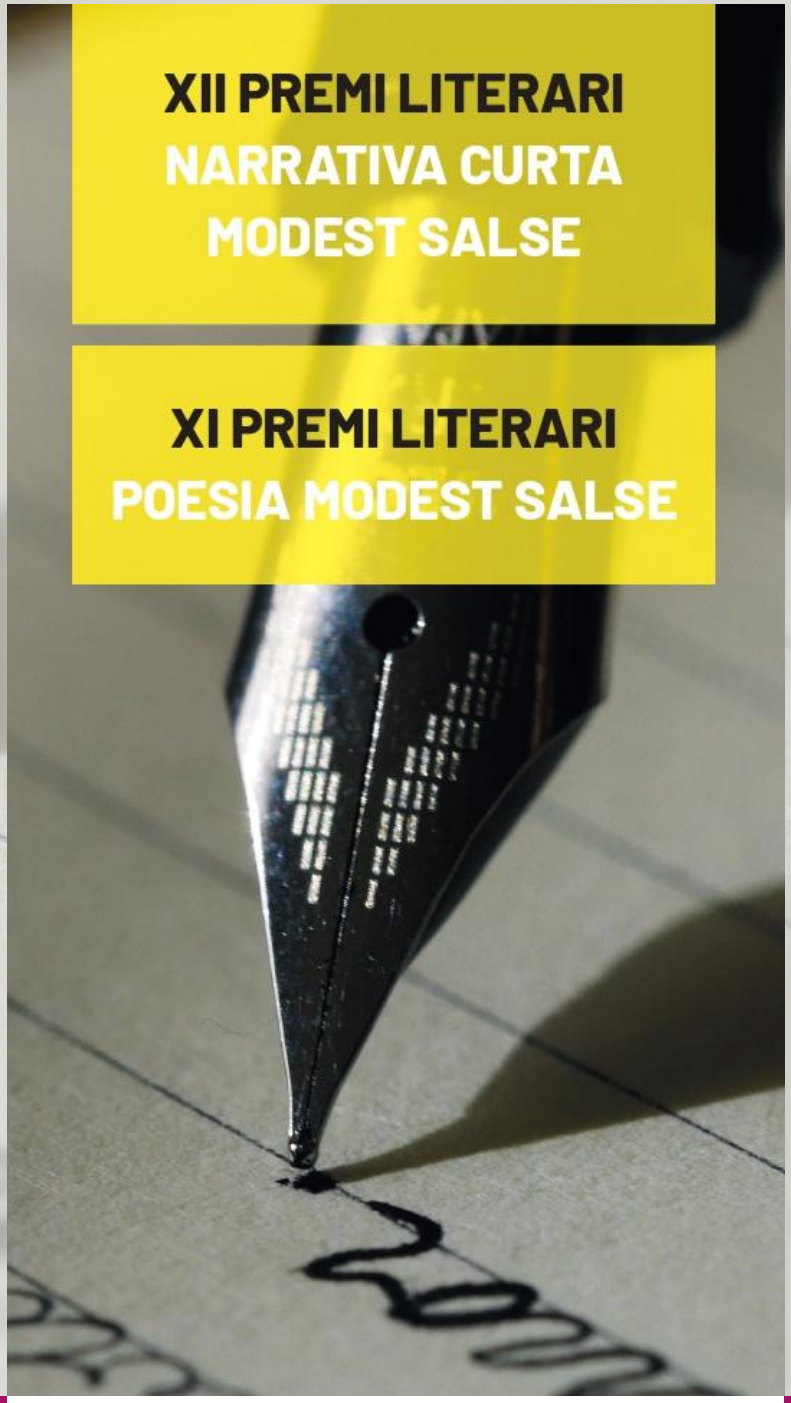
RECULL

PREMIS LITERARIS 2020

BIBLIOTECA MODEST SALSE I CAMARASA HOSTALRIC

Organitza:

Amb el suport de:

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

INFANTIL A1.
Títol: La terra està trista
Autora: Violeta Lafuente Brugada

INFANTIL A2.
Títol: Llops, persones i canvi climàtic
Autora: Júlia Guiolà Sala

JUVENIL B1.
Títol: Cròniques de Kana-32
Autor: Arnau Costa Alsina

JUVENIL B2.
Títol: Germans
Autora: Leia Tomàs Puig

JUVENIL B3.
Títol: Sempre tenim l'oportunitat de canviar
Autora: Isabel Cros Ramió

ADULT C.
Títol: Llàgrimes amb sal
Autor: Joan Ruscalleda Massó

XI PREMI POESIA MODEST SALSE

INFANTIL A1.
Títol: Les tres r
Autora: Duna Espígol del Río

JUVENIL B1.
Títol: Aquell estiu
Autor: Biel Boix Chamarro

JUVENIL B2.
Títol: Com una rosa
Autora: Núria Sabadell Condeminas

ADULT C.
Títol: La segona joventut
Autor: Oriol Solà i Prat

MEMBRES DEL JURAT:

Fina Roman, Dolors Illa, Sílvia Pascual

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

INFANTIL A1.

Títol: La terra està trista

Autora: Violeta Lafuente Brugada

"La TERRa ESTà TRISTa"

Hi hareia una vegada una nena que es deia Bruna, i li encantava la natura i els animals.

Un dels seus millors amics era un gos que es deia Bru. Ah sí, que no me'n oblidi de l'Aina i el Dan, també són els millors amics de la Bruna, però aquets no són animals!!!

La Bruna, com que ja tenia anys, volia fer una sortida amb els seus millors amics i decidiex anar al bosc. Però quan van arribar al bosc, van veure que està una mica lluny. Van muntar la tenda de campanya i es van posar a explorar. I van trobar una mena de portal. Hi van entrar, era com si estiguessin en un altre món. Van veure que el món estava destrossat, i molt lluny, van decidir posar-hi ramé. Van fer veure a la gent que hauríem de cuidar més el planeta.

Van sortir del portal i van veure que... el bosc estava netíssim...!!!

Van anar a dormir a la tenda i l'endemà la Lara, la germana de la Bruna, els va anar a buscar amb el cotxe elèctric...

FLORETA 888

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

INFANTIL A2.

Títol: Llops, persones i canvi climàtic

Autora: Júlia Guiolà Sala

Hi havia una vegada un llop que es deia Wolf, que vivia en un bosc molt bonic i tranquil, tot sol. Hi havia arbres, arbustos, flors i fauna de tot tipus, de color verd a la primavera i marró a la tardor, també hi havia rius cristal·lins, d'aigua.

Només passava una cosa, el llop Wolf no era gens amic de les persones en general. Al costat del bosc i havia un poblet, i com que en Wolf era carnívor (això vol dir que menjava carn, a part de moltes altres coses) se'ls menjava gallines, els destrossava els horts, es menjava la roba que la gent tenia estesa...etc. Cada dia quan la gent del poble es despertava tenia una enrabiada amb el llop. En fi, el llop feia enfadar als humans.

Una fosca nit, mentre en Wolf dormia, va somiar que feia un salt gegant, immens, fins a tocar el cel, això va provocar que els núvols s'enfadessin, s'empenyessin i s'emboliquessin entre sí, i, llavors, quasi d'immediat va començar un temporal desastrós: molt de vent, aigua, llamps i trons.

Però en realitat, no havia estat el salt d'en Wolf ni tan sols un somni, sinó que parlem d'una realitat: els humans amb la seva deixadesa, contaminen el bosc i l'emplenen de deixalles. El maltractament del bosc ha provocat un canvi climàtic molt bèstia, de manera que cau a les mans del bosc molta aigua i vent, i això provoca arbres arrencats, rius desbordats, esllavissades... Ara, són els humans que fan enfadar al llop.

En Wolf i els humans s'adonen que han de fer alguna cosa, així que el llop decideix anar al poble a parlar amb els humans. Al principi no li fan cas però després decideixen escoltar-lo. Els explica que sempre han estat els enemics (en Wolf dels humans i els humans d'en Wolf) però no poden seguir així, que ara el més important és aconseguir salvar el planeta: vol acordar que ell no els agafarà les gallines, ni destrossarà els horts, ni es menjarà la roba estesa... però, a canvi, ells i elles cada vegada prendran mesures per solventar el problema reciclant cada dia i no tirant deixalles al bosc ni enlloc, intentant amb això mantenir el planeta net i evitar el canvi climàtic.

Així el llop Wolf i els humans, que al principi eren enemics, es van unir per intentar salvar el planeta: SAVE THE PLANET.

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

JUVENIL B1.

Títol: Cròniques de Kana-32

Autor: Arnau Costa Alsina

El rellotge marcava les 28:00 del dia 36 del catorzè cicle solar del calendari del planeta gegant Mcr62. La nau anomenada SalamandraK2 va enlairar-se puntualment en direcció a la lluna del planeta Delfos 47: Kana-32. Era la primera i última expedició del projecte Tritó 1, la seva missió era la d'explorar i recollir mostres del fons marí de la lluna i corroborar o desmentir la teoria que el satèl·lit no té cap mena de forma de vida. Si era possible, haurien d'examinar l'atmosfera i els components de l'aigua i, en el cas que fos potable, omplir el dipòsit de la nau per a revertir l'evaporació d'aigua a l'atmosfera de Mcr62. Com que era una missió purament científica, no portaven cap classe d'arma a part d'un soldador, un petit ganivet de supervivència i un fusell de descàrregues elèctriques per si habitava alguna criatura perillosa en les aigües més profundes de l'oceà.

El viatge va transcorre de manera plàcida i sense complicacions, va ser així com van arribar a la lluna i van aterrar en la superfície de l'aigua amb una petita nau preparada per a flotar i per a suportar grans pressions. Després de comprovar que l'atmosfera no era respirable, van sortir a l'exterior amb els respectius equipaments. L'aigua era cristal·lina, d'un to blau turquesa, estava bastant calenta i només arribava als turmells. El sòl estava compost per una sorra blanquíssima i fina així que van decidir agafar-ne una petita mostra per estudiar-la.

El grup va decidir dirigir-se cap a una zona d'un color més fosc que havien albirat des de la nau. Quan hi van arribar, van veure que es tractava d'una zona d'uns 10 metres de profunditat. Tot semblava perfectament normal, però darrere d'una roca van descobrir, sorpresos, que davant seu hi havia un immens bosc d'unes misterioses algues gegants que arribaven a la superfície. Això els va deixar astorats, ja que no s'esperaven trobar vida en aquella remota lluna i, a més, era un bon senyal, ja que volia dir que l'aigua devia tenir oxigen i, probablement, no era tòxica. Però de cop van veure passar una petita i veloç ombra per damunt de la sorra blanca. Ràpidament van mirar cap a la superfície i van veure en la distància un grup de petits peixos molt curiosos: eren fluorescents, tenien una espècia de bec i un ull enorme en cada costat del cap. Era increïble, des de fora semblava una lluna erma com tantes d'altres, però van descobrir que, en realitat hi havia un ecosistema complex, ja que, era molt probable que aquells peixos no s'alimentessin de les algues...

Van veure que uns metres més endavant hi havia un cingle enorme així que s'hi van acostar, van descendir uns quants metres i... sorpresa! Hi havia un grup de tres animals colossals similars a calamars. Molt lents i pesats, anaven acompanyats d'altres peixos més petits. Van mirar cap a terra i van descobrir una espècia més: una classe de crustaci gegant i cuirassat que esperava pacientment ocult sota la sorra i quan un dels peixos

força gran que rondaven la zona degut al pas dels enormes animals va passar per davant d'ell, va sortir disparat darrere seu fins que, uns metres més enllà el va atrapar.

L'olor del peix va atreure una altra criatura més gran que tenia trets semblants a una manta, però era molt més estilitzada i allargada amb dues línies fluorescents a cada banda i una enorme boca amb quatre fileres de petites però esmolades dents. La manta va forcejar amb el crustaci i, finalment se'n va anar amb el peix.

El grup estava fascinat i va decidir descendir una mica més per analitzar si hi havia volcans subaquàtics, el que podria explicar l'alta temperatura de l'aigua. Quant ja havien baixat uns 100 metres, van descobrir l'entrada a un entramat de cavernes subaquàtiques i, com que encara els quedava oxigen, van decidir entrar-hi.

Es van quedar encara més estupefactes, ja que les coves estaven plenes de petits peixos que s'hi refugiaven i diferents espècies de plantes i bolets bioluminescents que il·luminaven l'interior. També, van descobrir que en el terra entre aquelles llums hi havia bastants metalls com ferro, or i uns que no van poder identificar. Van decidir continuar submergint-se però per fer-ho necessitaven tornar a la nau per agafar el submarí que portaven, ja que no podien baixar més o la pressió els esclafaria i se'ls estava acabant l'oxigen.

I així ho van fer, al cap de mitja hora tornaven a les profunditats amb el submarí disposats, a continuar descobrint els secrets d'aquella misteriosa i fascinant lluna que no els deixava de sorprendre. Així que van descendir encara més, en aquell punt el sol, ja pràcticament no els il·luminava, per tant anaven amb els focus oberts. De sobte van albirar una petita llum i s'hi van acostar amb cautela. Va resultar que era un grup de quatre estranys peixos amb dues cues i tres llargues banyes frontals que estaven caçant a una espècie de medusa gegantina que emetia una llum blavosa. Des de la foscor va aparèixer de cop una criatura bastant més grossa que els peixos amb el cap allargat en forma de martell. Es va sentir una espècia de tremolor i immediatament després un so eixordador provinent del nou animal acompanyat amb una ona expansiva que va atordir als altres peixos, els quals van sortir disparats. Però la criatura que havia provocat l'ona no es va menjar a la medusa malferida: hi havia una espècia de relació simbiòtica entre aquells animals que desconeixien. El problema va ser que l'ona expansiva havia danyat severament els motors del submarí. Per sort, amb un petit generador auxiliar que portaven, es van poder dirigir cap a una cova que havien vist abans.

En entrar-hi van descobrir que hi havia una cavitat d'aire, així que van abandonar el submarí i es van endinsar novament en la cova. Van poder recollir mostres del terra i, després de sotmetre-les a un estudi ràpid en el submarí, van descobrir que tenien unes propietats úniques: si es connectaven a un cable elèctric, l'hi transferien electricitat, tenien propietats magnètiques i si es colpejaven entre si emetien una llum blavosa... Unint unes quantes pedres amb els generadors tindrien prou energia per poder sortir!

Així i tot van continuar investigant la cova amb les plantes i bolets fosforescents que hi habitaven. També hi van descobrir uns petits crancs d'una tonalitat verdosa que s'estaven menjant un bolet. A més hi havia un guèiser enorme que anava expulsant vapor d'aigua i petites pedretes d'un color blavós, això significava que, tot i que per culpa dels vestits no ho podien notar, la roca devia estar molt calenta igual que l'aigua.

Com que la cova ja s'havia acabat, van decidir que el millor seria intentar tornar a pujar a la superfície. Anaven pujant sense incidents, quan de sobte van notar que hi havia

alguna cosa que els estava observant des de la fosca aigua que ja quasi no rebia llum solar. Llavors des de les profunditats va emergir un colossal monstre d'un color blanc pàl·lid, també amb punts fluorescents, tres cues llargues, aletes i uns 5 ulls a cada costat de la cara petits, negres i sense parpelles. El monstre se'ls hi va enganxar al vidre del submarí que intentava mossegar per sort el submarí estava equipat amb un parell de torpedes que van servir per atordir-lo, però el monstre els seguia perseguint cap a la superfície, però en arribar al bosc d'algues el van poder despistar amagant-se entre la vegetació i retornar a la nau sans i estalvis.

Van estar analitzant l'aigua, els minerals i l'atmosfera més detalladament i van descobrir que l'aigua era potable i rica en oxigen. Els minerals no influïen en res, però respecte a l'atmosfera, no s'hi podia fer res: contenia metà i era irrespirable. Van transmetre tots els informes al seu planeta natal i van rebre com a resposta un missatge que deia que havia caigut un meteorit en el planeta, però que la majoria de gent havia aconseguit escapar en una nau i que es dirigien a Kana-32 amb la maquinària necessària per extreure oxigen de l'aigua i començar allà una nova vida.

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

JUVENIL B2.

Títol: Germans

Autora: Leia Tomàs Puig

L'Unai i jo som germans.

Sovint, quan ens trobem algun conegut pel carrer, ens diu que podríem ser bessons, ja que ens assemblem molt i és difícil saber qui és qui. Els dos som alts, de pell blanquinosa, amb els cabells castanys i rinxolats. La mare sempre els diu que el meu germà té els cabells i els ulls un xic més foscos que jo, fa algun comentari sobre les pigues que ens diferencien o alguna cosa per l'estil. Llavors és quan s'hi fixen i comencen a trobar subtils diferències. Però la veritat és que l'Unai i jo ens portem dos anys i no som tan similars com tothom pensa.

Els avis han esmentat diversos cops com de diferents n'arriben a ser, les nostres personalitats.

— No sembleu pas germans, vosaltres dos! — exclama sovint l'àvia, contràriament a l'opinió de la gent.

A ella sempre li ha agradat la meva forma de ser des ben petit: xerrameca, impulsiu i cridaner, però de bon cor. Tot i que em costa callar en els moments que més cal, diu que actuo sense malícia i això em converteix en una gran persona. M'agrada que l'àvia em descrigui així. Ella no em renya per treure males notes o perquè freqüentment em poso en problemes amb els companys de classe.

Per altra banda, l'avi és més partidari de l'Unai, que de fa un temps, s'ha tornat una persona més reservada i tranquil·la. Tampoc treu notes excel·lents, però si més no, són millors que les meves. Tracta de no destacar mai ni molestar a ningú. Gairebé ja no notes la seva presència si passes pel seu costat. A mi m'agrada més quan es deixa veure.

Anem al mateix institut. Jo faig quart i ell segon d'ESO. A vegades el veig a l'hora del pati o travessant el passadís entre classe i classe per reunir-se amb un gran amic seu, el Marc. No acostumo a saludar-lo ni dir-li res, prefereixo no molestar-lo. Quan acaben les classes, ens reunim a l'entrada del centre i mentre esperem la mare perquè ens vingui a recollir, parlem de com ens ha anat a classe.

M'agrada parlar amb l'Unai, encara que sigui a petites estones. Té una visió sorprenentment crítica del que l'envolta. Més d'un professor ha dit als pares que és una llàstima que sigui poc participatiu, però que no en tenen cap dubte de les seves capacitats. I jo em ric, perquè sense voler-ho, el meu germà destaca de la resta, tan reservat, tan escèptic.

Un dimecres, em reuneixo com sempre amb ell i esperem la mare. Sento que avui està més callat que de costum, però decideixo no donar-li voltes, potser està cansat o porta un mal dia. Al cap d'una estona, veig que es gira en la meva direcció.

— Quan arribem a casa, tindràs temps per parlar una estona? — sento que en les seves paraules hi ha dubte, però no en faig cas.

— No pensava fer els deures igualment, així que sí, quan vulguis. — li dic somrient.

Ell em torna el somriure i després es gira de nou, silenciós. Mirem el terra. No parlem més.

Quan tornem a casa, el pare encara no ha tornat de treballar idinem amb la mare. Ella ens pregunta com ens ha anat el dia i responem el de sempre: bé, avorrit. Menjo ràpidament i m'amago a la meva habitació. Mentre estirat al llit reviso els missatges que m'ha deixat la meva companya de classe, la Tània, escolto uns copets a la porta. L'Unai em pregunta si pot entrar i jo li responc que sí. M'assec al llit i em recolzo a la paret.

Al principi sembla com si no volgués fer-ho realment, però deixa anar un sospir i s'asseu al seient del meu escriptori. Està tens. A l'habitació hi regna un silenci sepulcral, inquietant.

— Què és el que et preocupa, Unai?

Es mira les mans reposant sobre la falda, em mira a mi i torna a mirar-se les mans. Noto una punxada al pit. Després d'una llarga estona callat, obre una mica els llavis.

—Crec... que m'agraden els nois... — ho diu sense deixar de mirar-se les mans.

''I què?'', és el meu primer pensament. Per què li ha costat dant dir-ho? Té por? Arrufo les celles.

—Qui més ho sap?

—Ets l'única persona a qui l'hi he dit.

Reconec que em xoca. Li pregunto per què a mi primer.

—Perquè confio en tu i sé que no em jutjaràs. — és l'única cosa que diu amb seguretat des que ha entrat a l'habitació.

Ara sí que em quedo de pedra. Sí, em sorprèn més que el meu germà digui que confia en mi. Dec estar somiant. Se m'escapa un ample somriure.

La ganyota desapareix de cop quan entenc perquè està tan preocupat: pel pare.

Ai, el pare...

Tant l'Unai com jo sabem que no acceptarà una cosa així de cop. Encara recordo quan de petits, la Tània em va pintar les ungles. Quan el meu pare em va veure les mans, em va obligar a treure'm l'esmalt, deia que semblava una nena, que allò no era el que feien els nois i que em comportés com a tal... Com a mínim la mare em va defensar, però no va servir de gaire.

Deixo anar aire amb resignació. Em fastigueja pensar que l'Unai haurà d'escoltar aquest tipus de comentaris.

— Sé que el pare et preocupa, però li agradi o no, tard o d'hora ho haurà d'acceptar. No en tinguis cap dubte, estic amb tu. — m'aixeco i l'envolto amb els braços. Crec que és la primera abraçada que li faig en molt de temps.

— Gràcies. — se li trenca una mica la veu en parlar i deixo que durant una estona es desfogui.

—Tens pensat dir-l'hi al Marc, a algú en qui confies o... — m'adono d'una cosa. — Els avis! Segur que tarden una mica a assimilar-ho però t'entendran.

—No hi havia pensat. La família de la mare sempre ha sigut més oberta en aquests temes, és cert... — els ulls li brillen mentre ho diu.

Unes setmanes més tard, l'Unai decideix armar-se de coratge i parlar amb els avis. La cosa surt bé i malgrat no poder evitar la sorpresa, ells enalteixen la seva valentia i li diuen que l'estimaran igualment, passi el que passi. Entre els dos li donen una forta abraçada i jo em sento més lleuger.

El meu germà explica que els pares encara no ho saben i l'avi l'anima a fer-ho.

— Sabem com és el vostre pare... Però en el fons desitja el millor per a vosaltres. Pot equivocar-se, peròja veuràs com ho accepta. Pitjor serà per tu tenir-ho més temps amagat. — les seves paraules sonen encoratjadores.

— Sí... Gràcies, avi. — és l'únic que el meu germà aconsegueix respondre, gairebé tremola.

Certament, des que em va confessar allò, l'Unai i jo hem mantingut un vincle més estret. M'ha anat explicant com ha guanyat més seguretat, des que va començar a dubtar de la seva orientació o de qui li agrada. Diversos dies sortim a fer un tomb i xerrem, bastant més que abans.

Un dia qualsevol, asseguts en un banc, ho deixa anar:

— Estic preparat per dir-ho.— em somriu sota una mirada gairebé decidida.

— Avui mateix? — arquejo les celles exageradament.

— I tant. Quan arribem a casa. — s'aixeca rient i em fa un gest perquè faci el mateix.

Faig el que em demana i el segueixo.

Fem la tornada en silenci i tardem deu minuts a plantar-nos davant el portal. Me'l quedo mirant mentre fica la clauал pany.Sé que està nerviós, però tampoc deixa de somriure. Li poso una mà sobre l'espatlla per donar-li suport. Em dedica una mirada d'agraïment i finalment, gira el pany i entrem.

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

JUVENIL B3.

Títol: Sempre tenim l'oportunitat de canviar

Autora: Isabel Cros Ramió

Tinc son. Se m'estan entelant els ulls i començo a no veure-hi bé. Però de totes maneres, no vull deixar de llegir. *Orgull i prejudici* em té massa captivada, i les ganes de conèixer el destí d'en Darcy i l' Elisabeth em tenen massa enganxada. Jo soc així. Massa impacient. Necessito conèixer el final gairebé abans de saber el principi, tot i que començo per on s'ha de començar. Sento que els llibres son la meva vàlvula d'escapament. Amb ells puc ser una altra persona, viatjar en un altre indret. Puc viure experiències magnífiques i inoblidables. I tot això sense sortir de casa. És meravellós.

Ara ja són més de la una de la matinada. Soc conscient que per molta gent, aquesta hora encara és aviat, però per mi, és tardíssim, ja que poques vegades vaig a dormir més tard de les onze. Sento que els llibres són la meva vida. És increïble el poder que tenen sobre mi. M'evadeixen de tota la porqueria que m'envolta, em fan sentir feliç i estimada, atrevida i pacient. Però sé que en algun moment hauré de sortir de la meva zona de confort. En algun moment m'hauré d'enfrontar al mon que m'envolta. Enfrontar-me a la vida. Però no em sento preparada, ni sento que ho pugui estar-ho algun dia.

L'endemà al matí, faig el mateix de sempre. M'aixeco, vaig al lavabo a refrescar-me i rentar-me la cara, torno al llit, encenc la llampareta i torno a agafar l'exemplar d'*Orgull i prejudici*. De la mateixa manera que soc incapaç d'anar a dormir sense submergir-me en una altra vida, no puc començar el dia sense imaginar-me durant una estona que les coses podrien ser diferents, gaudint d'una altra vida, sovint millor que la meva. Però aquest matí, la calma dura poc. No porto ni tres pàgines més que ja sento a la Laia escridassant el meu avi Joan. La Laia és la meva germana gran, i des de que els meus pares es van separar i ella va haver de repetir curs, no és la mateixa. Té més mal geni que qualsevol persona que et puguis imaginar, i tinc la sensació que ha deixat d'intentar usar les emocions o sentir-les. S'ha creat un mur en el seu propi cor per no sentir res. Molts cops he intentat parlar amb ella, però no em sento capaç de poder ajudar-la. No si no es deixa. Estic convençuda que el motiu va ser la separació dels pares, ja que ella era molt romàntica, i no va saber tolerar que de vegades, les persones necessiten separar-se i seguir camins diferents per ser felices. Quan vam rebre la notícia, ella es va esverar i decebre tan, que va deixar de preocupar-se pels estudis. Va haver de repetir curs, per això encara no ha pogut deixar l'institut, torna a fer segon de batxillerat.

La mare mai és a casa, per això la Laia, en Manel i jo ens quedem sempre amb l'avi, que necessita atenció i ajuda, la qual li proporcionem nosaltres. La mare es passa el dia al bar o comprant amb les amigues. Sembla que li preocupi molt més quedar-se sense amigues que no pas els seus fills. Tinc la sensació que res a la meva vida funciona, ara mateix. I no soc prou valenta per plantar-me i intentar solucionar-ho. En Manel és el meu germà petit. Ell encara va a l'escola i és una mica innocent. Em sembla que no és

massa conscient de la situació que estem vivint, i de fet me n'alegro, així és més feliç. El pare el veiem els caps de setmana, quan no treballa. No viu gaire lluny de casa de la mare, però entre setmana estem amb la mare, i durant el cap de setmana amb el pare. Realment és la millor opció, ja que el pare treballa tota la setmana. És l'únic de la família que treballa per poder alimentar-nos i donar-nos la millor vida que pot. Treballa de conserge a l'escola d'en Manel. Malgrat estar més dies a casa de la mare, estic segura que veiem més al pare que no pas a ella. Quan hi ha el pare, ell està per nosaltres, parlem i riem. Amb la mare no.

La Laia segueix escridassant a l'avi Joan i no sé perquè, però alguna cosa no va bé. Sentir a la Laia escridassar a algú és el pa de cada, però avui és diferent. Deixo el llibre, surto del llit i vaig cap a l'habitació de l'avi. Se'm gela la sang quan veig el panorama que tinc al davant. L'avi és a terra panxa amunt prop de la porta i la Laia li recrimina sense parar on ha deixat la seva bossa de mà. Li dono un cop a la meva germana i m'agenollo al costat de l'avi.

- Es pot saber que carai estar passant? – crido amb contundència dirigint-me a Laia.

Posa els ulls en blanc mentre deixa anar un sospir de menyspreu. Encara que sé que és fingit, em fa mal veure la seva reacció. Tot seguit, marxa cap al menjador. Al cap de poc segons se sent un cop de porta: la Laia ha marxat.

- Avi, estàs bé? Què ha passat? – pregunto primer mirant a l'avi, després a en Manel.

L'avi intenta respondre, però no li surten les paraules, tan sols uns murmuris que no aconsegueixo comprendre. Miro amb cara d'esglai a en Manel. No entenc com podem haver arribat a una situació així, i encara menys la reacció de la meva germana.

- L'avi s'estava intentant posar la sabata quan ha arribat la Laia cridant a l'habitació. L'ha espantat tant que s'ha desequilibrat, i ha caigut d'esquenes.

Sento que la respiració em falla. No m'ho puc creure. L'avi no està gaire bé de la salut i necessita ajuda i ser cuidat. No em puc creure que després de l'accident que la Laia ha provocat, hagi tingut els pebrots de marxar donant un cop de porta al sortir. La meva ment es transporta sola cap al món de l'Elisabeth i amb els seus maldecaps, els quals prefereixo mil cops abans que els meus.

- Clàudia? – connecto ràpidament a la meva realitat quan veig que és l'avi qui m'està parlant.

- Estàs bé? – li pregunto nerviosa. Però altre cop, no em contesta.

L'avi està tancant els ulls, i tinc la impressió que el fet que s'estigui adormint no és bo. Gens bo.

- Avi, avi, desperta't, no t'adormis. Estic aquí amb tu.– li començo a dir a l'avi, mentre li dono cops a la cara. – Manel! Porta'm una tovallola humida si us plau!!!

En Manel marxa corrent. Tinc la sensació que la respiració em comença a fallar a mi. No sé si és algun tipus d'atac o què, però cada cop em costa més. Mentre el meu germà petit prepara la tovallola, m'assec a terra amb les cames estirades i m'intento calmar. Inspiro. Expiro. Inspiro. Expiro. Al cap d'un minut ja estic molt millor, i necessito pensar en l'avi, no en mi, en la desastrosa vida que tinc.

- Té, Clàudia – em diu en Manel mentre em dona la tovallola. – Estarà bé? – la cara de preocupació que té em fon. No puc deixar que ell també ho hagi de passar malament. No puc permetre que ell també ho passi malament.
- Sí, esclar que sí – tan de bo sigui així, penso – Només ha d'anar a l'hospital i de seguida estarà recuperat. Pots trucar a l'ambulància?

Assenteix i va a trucar. Sembla que la tovallola humida en el front de l'avi fa l'efecte desitjat, ja que malgrat que no parla, no em contesta, sembla tranquil i no s'ha adormit.

Mentre esperem que arribi l'ambulància, truco a la mare, que em diu que no pot venir. Està al centre comercial amb les amigues i no pot tornar fins que passi el tren de les cinc de la tarda. Són les deu del matí. No m'ho puc creure. Truco a la Laia unes deu vegades però no em contesta. Només tinc quinze anys, i em trobo responsable de l'avi i d'en Manel. No puc deixar de pensar que m'agradaria ser l'Elisabeth. Les seves alegries son les millors, i les seves penes segueixen sent millors que les meves. Me n'adono que és per això que no puc parar de llegir. És per això que llegeixo impulsivament un llibre i quan l'acabo, n'agafo un altre sense dubtar-ho ni un instant. Els llibres amaguen totes les desgràcies, decepcions i penes que vaig acumulant, i les substitueixen per altres que per mi no son tan greus. Però sobretot m'omplen de felicitat i d'alegria. Mentre divago entre els llibres i la meva realitat, sento que toquen el timbre. L'ambulància ha arribat.

Som en Manel i jo els que pugem a l'ambulància per acompanyar a l'avi a l'hospital, malgrat que els dos som menors. No hi ha ningú més que pugui fer-ho. Un cop allà, els infermers s'emporten a l'avi a fer-li proves, per comprovar si està bé. En Manel i jo ens quedem esperant a la sala d'espera. Ell està tranquil, no creu que a l'avi li pugui passar res. Jo no ho tinc tan clar. Tinc moltíssima por.

Al final truco al pare. No ho he fet fins ara perquè l'avi és el pare de la mare, no el seu, i perquè el pare està treballant, no com la mare. però malgrat tot, al cap d'una hora que l'hagi trucat, apareix a l'hospital. Apareix a l'hospital amb un exemplar d'*Orgull i prejudici*. Les llagrimer retingudes fins ara em rodolen galtes avall. No em puc creure que el pare hagi demanat que li deixin marxar de la feina per venir. No em puc creure que m'hagi portat el que més necessito en aquests instants: un llibre. En Manel corre als seus braços. No li puc estar més agraïda al pare pel que ha fet per l'avi, per nosaltres.

Al cap d'una estona, un doctor ve a buscar al meu pare (ell és major, nosaltres no), i li comunica els resultats de les proves. Resulta que no ens hi havíem fixat, però a l'avi li sagnaven les orelles. Significa que ha patit una otorràgia, un traumatisme molt fort al cap, i no lleu. L'han d'operar immediatament, i amb sort es curarà aviat, però sempre hi ha la opció que no sigui així. Per fora intento mantenir-me alegre i positiva, però per dins, m'estic ensorrant. L'avi no està bé de la salut des de fa temps. No li serà gens fàcil recuperar-se. I quan recordo la reacció de la Laia, ja és el colmo. Abans d'endinsar-me en un altre mon, format per paper, paraules i imaginació, truco a la Laia. No em contesta, i tot el que faig és deixar-li un missatge al contestador, plorant i gairebé cridant. L'acuso de l'accident de l'avi (tot i que culpa seva tampoc és que hagi estat). Li dic que l'avi

podria morir-se per culpa seva i que l'odio. Ara mateix l'odio. Sé que m'he passat molt, però realment necessitava treure tota la merda que sento dins meu ara mateix.

Qui ha passat aquesta nit a l'hospital amb l'avi ha estat la mare, que finalment va arribar ahir al vespre. A la tarda el van operar amb urgència, i va semblar que havia anat bé, però s'haurà de quedar a l'hospital en observació per estar segurs que no li queden seqüeles. Per sort, tot s'ha quedat en un espant. Però quin espant, carai. Ara, el pare, en Manel i jo ens preparem per anar a l'hospital a visitar l'avi. Ja fa més de vint-i-quatre hores que van ingressar l'avi i la Laia encara no ha donat senyals de vida. Els meus pares estan desesperats.

L'avi ja m'ha contestat quan li he preguntat si estava bé, i ens ha parlat una mica a tots. Es nota que es troba millor, i me n'alegro moltíssim. Se sent un cop de porta, que s'obre de cop. La Laia irromp a l'habitació amb els ulls negats de llàgrimes. Va corrent fins al llit on hi ha estirat l'avi, li agafa la mà i s'agenolla.

- Em sap molt de greu avi – murmura entre sanglots. – perdona'm, si us plau. Et juro que no volia espantar-te. No sé perquè et vaig cridar d'aquella manera i no et vaig ajudar. Em sap molt de greu – ens diu mirant-nos a tots. – em sap molt de greu la manera en que us he tractat i com m'he comportat durant tot aquest temps. Ho sento moltíssim!

Estic estupefacta. No m'imaginava que la Laia canviaria, no m'imaginava que volgués intentar acceptar la realitat tan de cop i volta. Me n'alegro que ho hagi fet, però em sap greu que perquè això passés hàgim hagut de patir un trasbals tan considerable.

Però la reacció de la Laia també m'ajuda a mi. Ara és quan veig que llegir està bé, però els llibres no han de voler amagar la nostra realitat. Els llibres ens fan viure altres històries, però nosaltres també hem de viure la nostra. Per molt difícil que sigui la nostra vida, sempre tenim l'oportunitat de millorar, de millorar-la. I ara, en aquest moment, és quan em sento preparada per enfrontar-me a la vida. És hora d'agafar el toro per les banyes.

XII PREMI NARRATIVA CURTA MODEST SALSE

ADULT C.

Títol: Llàgrimes amb sal

Autor: Joan Ruscalleda Massó

Hi ha dies que no es viuen. Es pateixen.

Això és el que devia pensar la Roser quan va saber que tancaven el Centre de Dia. Set anys per llicenciar-se en Empresarials, per després fer de caixera en un *Carrefour*, més tard fer suplències a una oficina de *Correus*, cinc mesos de cambrera en un *xiringuito* de mala mort per anar a parar a cuidar avis en una residència, no era -ni de lluny- el paradigma del paradís laboral, i a sobre amb contracte de només mitja jornada. Però ja podia donar-se per satisfeta doncs tal i com estava el panorama, amb la merda de la crisi, encara tenia prou sort, doncs des que va acabar els estudis no havia estat més de tres setmanes en blanc i sense feina.

Però ara la residència tancava, i a ella l'agafava amb el pas canviat.

La veritat es que, els dos anys que va passar cuidant a la gent gran en aquell centre, li foren prou profitosos. Fins i tot s'imaginava fent carrera allà dins. Sempre li havia agradat el tracte amb les persones, i aquell geriàtric ple d'avis que durant la jornada no tenien qui els cuidés li va fer el pes des del moment en que hi va entrar-hi. Però ara, maleïda crisi, unes subvencions retirades i més d'una anulació de clients habituals, feien que els amos tiressin la tovallola. El goteig de jubilats que ja no acudien a les instal·lacions va anar minvant el benefici de l'empresa. Els fills que abans deixaven el vells mentre treballaven, ara disposaven de no poques hores per cuidar-los, i no era menester gastar en un geriàtric si el que sobrava era temps i el que faltava eren diners per aquestes despeses. Els temps canviaven, i la penúria econòmica feia reconduir el destí dels pocs calerons que entraven a una casa. I un d'aquests canvis era el cuidar de l'avi o la iaia que, ara sí, quedaven sota vetlla dels fills. Per acabar d'adobar-ho, amén de la sorpresa del treball, el dia li va reportar un altre ensurt. Després de sortir de la visita del ginecòleg, la seva cara era una barreja agredolça d'emocions : Estava prenyada.

Hosti, justament ara. El cert és que en Ricard i ella ho havien parlat, però mai van calcular que la cosa seria així, tan a contrapèl. Ella a l'atur, i ell sense feina des de feia quinze dies. El sorprenent és que, fa tres o quatre mesos, quan van decidir tenir un fill, tot ho van veure de color de rosa. Potser fou l'eufòria de saber que generaven diners suficients per plantejar-se tenir descendència, o potser va influir el que tant l'un com l'altre ja rondaven la trentena, però el cert és que de mutu acord van decidir donar el pas.

Quan va arribar a casa, la Roser no sabia si començar amb la mala o la bona notícia. Perquè, a sobre, la que es suposava era la bona, dita en aquelles circumstàncies, no era tan òptima com una voldria.

També en Ricard tenia novetats. Home inquiet, fill de pescadors i de la mar, era incapaç de quedar-se a casa sense fer res. Quan anar a la mar va ser un treball escàs que no

donava el benefici de temps passats, dubtà poc a reciclar-se i acceptar el treball en aquella fàbrica de components electrònics, doncs allò significava portar diners a casa. No en va ni l'hipoteca ni el rebut de la llum es paguen sols, i en aquests temps tan estranys calia tenir les idees ben clares –i una mica de sort- si volia arribar a final de mes sense gaires entrebancs. Amb un somriure, i sense adonar-se compte de la cara de la Roser, en Ricard va entrar tot joiós al pis exclamant:

_ *Nena, he trobat feina !!!!*

Engrescat com estava, la va asseure a la taula del menjador per donar-li detalls de la bona nova. La Roser, callada, el va deixar parlar. Era obvi que per l'estat d'eufòria que portava millor que s'esbravés abans de donar-li les dues notícies que ella tenia. Amb no més de cinc minuts la va posar al corrent. El seu amic Sebastià, el pescador, marxava d'aquí a tres mesos al mar del Nord i, gràcies a ell, i perquè hi havia una plaça a bord sense ocupar, li havien ofert embarcar-se. Estarien quatre mesos i escaig fora de casa, però la recompensa era agradable. Cinc mil euros. I nets, doncs a alta mar no hi ha res per gastar-los. Lo dolent –i aquí en Ricard va fer una pausa- serien tantes nits sense ella. Però arribar a casa amb aquell sou era per no deixar escapar aquella oportunitat, doncs quelcom podrien posar a la llibreta d'estalvis, encara que dir-li *estalvis*, tal i com estaven, era un eufemisme irònic a més no poder.

Quan va acabar d'explicar-li els detalls, amb tots *els ets i els uts*, un breu silenci s'apoderà del menjador.

En Ricard, que esperava una reacció efervescent per part de la Roser -doncs era dona extravertida i riallera- va quedar sorprès al veure que amb prou feines mostrava mig somriure. El més normal és que s'hagués abalançat sobre ell, petonejant-lo i amb ànims de celebrar aquella esplèndida notícia. I més en aquest temps que costa trobar un motiu per celebrar res. Sense embuts, ella li va dir:

_*Estic en estat. De gairebé dos mesos. I la residència tanca aquest final de mes.*

La cara del seu home es va transformar. En dos segons, un conglomerat d'emocions es van amuntegar al cap de qui va rebre aquell bombardeig de novetats que no s'esperava. Difícil era pair tot aquell enrenou que acabava d'exposar-li la dona, doncs la notícia dolenta quedava solapada per la nova que, al mateix temps, i si ell embarcava d'aquí a tres mesos, no era tant bona com ell hagués volgut.

No trigaren a adonar-se que quan ella sortís de comptes, ell estaria lluny, molt lluny, en alta mar.

Fou la Roser qui va trencar el mutisme que s'havia apoderat del menjador, doncs per res volia que les bones notícies acabessin sent un enrenou a deshora. La sort de trobar treball i portar cinc mil euros a casa era de per sí quelcom gratificant. A més -afegia la Roser-, a ell sempre li havia agradat la mar, i era on es trobava més en el seu món. Quatre mesos passen de pressa, i quan tornés era més que probable que a casa ja fossin tres. En Ricard només movia el cap afirmativament, encara que el seu cervell estava absent del que li deia la seva parella.

Aviat van saber que seria una nena, i ningú dels dos es va decantar a l'hora d'escollir nom. Ell, poc donat en aquestes matèries, va preferir que fos ella la que anés escollint el nom. Segons argumentava, quelcom tan íntim millor deixar-ho a mans de qui li donava la vida. Ella, amb aquell somriure ample acceptava l'idea, encara que ja guardava un parell de noms per quan arribés l'hora.

Mentre en Ricard va estar a terra, fou la Roser qui va portar el pes de tot aquell escenari que tenien al davant. Malgrat que el seu cos delatava mica a mica l'estat de bonaventura, seguia sent la dona que tot ho arreglava amb un optimisme natural i un somriure de galta a galta. Tot el contrari que el seu marit, que només mirava el calendari amb esma, com si es sentís culpable, encara que ni ell mateix sabia ben bé el per què. Alguna vegada, i mentre miraven el televisor, havia intentat convèncer a la seva dona de lo poc encertat que era marxar en aquella situació. Pensava, i ho deia amb veu poruga, que el seu lloc era al costat d'ella, sobretot per el moment tan especial que els canviaria la vida. La Roser, amb una carícia condescendent, aviat el convencia de l'error de pensar així. Ell poc podia fer, i els cèntims que portaria a casa pels quatre mesos de feina ja tenien destí, doncs a la que naixés la criatura no poques despeses els hi vindrien a sobre. En Ricard, amb reserves, acabava acceptant els arguments de la seva parella que, amb un petó, donava per tancada la conversa.

Les dues últimes setmanes abans de sortir a la mar van ser feixugues per aquell jove, que veia com el calendari i les circumstàncies se li tiraven a sobre. La nit anterior a la seva partida no va poder dormir. Ella, que percebia el patiment del seu home, tampoc. Però cap dels dos va deixar que l'altre s'adonés de l'angoixa que sentien dintre l'ànima.

La matinada de l'adéu fou trista. Al voltant d'una tassa de cafè amb més llàgrimes que sucre, es van acomiadar. Ell no volia que estigués al moll, veient com la seva imatge s'anava empetitint, mentre amb una mà li tirava petons i amb l'altre s'acariciava la panxa on es formava el fruit dels seus moments més dolços.

Tingué sort el mariner que el vaixell on anava anés servit d'un sistema de telecomunicacions d'última generació. L'emissora que portaven el permetia posar-se en contacte a diari amb el mòbil de la Roser i, amb el vist i plau del patró, no poques trucades feia per saber con anava la seva dona. Malgrat tot, la distància física passava factura a en Ricard, que des de el primer matí ja esperava el moment de tornar a casa.

El dia marcat, en Ricard es despertà tot de sobte, força abans que es fongués la nit. Un no sé què, que se li va posar al cos, li deia que havia arribat el moment. Ho va encertar. La trucada que va fer va arreplegar a la seva parella a dins del cotxe del seu germà, camí de l'hospital. El satèl·lit –beneïda tecnologia- feia de cordó umbilical entre la que estava a terra i el que estava més enllà de l'horitzó. Cap dels dos va voler finar la connexió. En Ricard, atabalat, sentia la xerrameca dels metges, el garbuix i les remors de tot un enrenou que no es podia imaginar, i fins i tot les veus que reclamaven que la seva dona apagués el mòbil. Però quelcom que estava per sobre del moment els impedia acabar la trucada. Ja a quiròfan –perquè tot va anar de pressa, molt de pressa-, fou el metge qui va dir a la futura mare que si amb el telèfon obert atrapava consol, no hi feia res si mantenia la línea i parlava amb el seu marit. En Ricard, a qui se li amuntegaven les veus que escoltava, no sabia què fer ni cóm reaccionar. Va trigar a adonar-se que era protagonista de quelcom inusual. Assistir a un part, via satèl·lit.

Déu meu, allò era superior a tot el que un es podia imaginar. La Roser, amb el dolor propi del moment, no parava de parlar. Necessitava saber que ell seguia allà, al seu costat, tot i la distància real que els separava. Només de sentir el soroll del seu alè, la seva veu, ella es notava protegida.

Ell, sobrepassat per la situació, amb prou feines deia monosíl·labs sense cap ni peus.

No passaren gaires minuts quan en Ricard sentí que quelcom s'estava produint. Remor, veus, sorolls que no comprenia, un crit que el va fer tremolar..... i després uns instants de

silenci que li van semblar eterns. Desesperat, va preguntar cent cops que estava passant, tot adonant-se de l'impotència que sentia davant aquella buidor que el telèfon li transmetia. Passat gairebé un minut, la veu de la Roser, calmada i amb un to rialler, el mateix que el va captivar quan la va conèixer, va sentir-se per l'auricular. Era una nena, preciosa. I tot havia anat bé. Ja eren tres.

Una emoció que mai havia sentit aquell mariner de caminar pausat i esquena ample el va obligar a plorar. La tensió li va sortir, a glops, pels ulls. Amb prou feines va escoltar quan la Roser li preguntava quina hora era. Ella, dintre el quiròfan, no tenia noció del temps. En Ricard, eixugant-se les llàgrimes, aixecà la vista cap a l'horitzó. Un minúscul punt de llum semblava voler trencar la nit. En pocs segons, un fil de claror es va escampar per tota la línea del confí, separant el cel de la mar oceana. Així li va dir a la seva dona, afirmant que era el trenc d'alba més bonic que mai havia vist. Ella, tallant les paraules li va dir:

_ *Alba, es dirà Alba, com la imatge que tens davant teu.*

A en Ricard se li van ennuegar els ulls al escoltar el nom de qui era la seva filla. La matinada, joiosa, omplia d'un ocre rosat fins on arribava la vista. La Roser amb veu calmada li va dir que, ara si, tallava la comunicació. Més tard podrien reprendre el fil. Es van acomiadar amb un petó i llàgrimes. Ell amb la vista perduda davant la immensitat d'aquell nou dia.

(Encara avui, quan en Ricard torna a sortir a la mar, no por evitar aturar-se un instant en el moment en que el dia explota sobre la línea de l'horitzó. En mig de l'oceà, lluny d'edificis, trànsit i asfalt, una llàgrima que es barreja amb la humitat de les baranes del vaixell li recorda que a casa l'espera la millor llum, la millor llum que un pot observar més enllà d'on el cel i la terra es donen la mà.)

XI PREMI POESIA MODEST SALSE

INFANTIL A1.

Títol: Les tres r

Autora: Duna Espígol del Río

XI PREMI POESIA MODEST SALSE

JUVENIL B1.

Títol: Aquell estiu

Autor: Biel Boix Chamarro

Estiu de les mil llunes
cireres, maduixes i prunes

Festes major i vespres al carrer
no m'ho podria passar més bé

Calor, platja d'aigües blaves
recordo a la sorra com jugaves

Viatges, sortides i excursions
a mar o a muntanya cantant cançons

No oblido l'estiu de les mil llunes
aquells vespres estrellats i la teva pell bruna

XI PREMI POESIA MODEST SALSE

JUVENIL B2.

Títol: Com una rosa

Autora: Núria Sabadell Condeminas

Com una rosa quan neix.
Verda, immadura, però per poc temps.
Per després alçar amb potència,
els teus pètals entre la malesa.

Sempre l'havia vist rient.
Era alegre, de caràcter pacient.
Deixant de banda que portava temps,
amb sagnants ferides sota la pell.

I anava amagant, amb destresa,
al pas dels anys la seva bellesa.
Guardant a la seva experiència
La saviesa d'aquelles vivències.

Va acabar volent-se protegir dels seus,
va fer créixer espines a tot arreu.
Va acabar tancant contacte amb l'exterior,
amb les seves espines clavades al cor.

I un dia, rosa impotent,
vas deixar anar els teus pètals al vent.
Vas mostrar a un món escandalitzat,
la teva veritable aparença plorant.

Tot i això encara recordo la teva expressió.
Els pètals pàl·lids, plena d'amargor.
Com decreixies dia a dia,
a poc a poc de les mans te'm fonies.

Però sempre seràs com una rosa.
Per sobre de tothom i de qualsevol cosa.
Tu seràs qui porti la rosada,
i és cert que em tens meravellada.

XI PREMI POESIA MODEST SALSE

ADULT C.

Títol: La segona joventut
Autor: Oriol Solà i Prat

I

Cada cop que arriba el natalici
reps un petit sotrac que et sacseja,
un vertigen agut que mareja.
Complir anys... quin subtil malefici!

I és llastimós veure el trist desfici
amb què el teu dia a dia trampeja
l'ànima: soferta, serpenteja
el camí que ha marcat el seguici.

Perquè tu has anat seguint la ramada,
abstret en una traça trillada
que et permetia viure tranquil.

I ara t'adones que l'has vessada;
tota la vida que has fet marrada...
Però és ja massa tard per trencar el fil!

II

Cada passa és ja un feixuc suplici;
cada moviment, titubació.
El cos ha anat patint mutació.
Saps que, de millora, no hi ha indici;

que el patiment serà vitalici.
No fuig el dolor... Resignació.
I ho constates amb preocupació:
ets a la vora del precipici.

Però te'l mires encara amb recança.
Des del balcó de la teva estança,
l'escalf a l'esquena és serenor.

I així és com també agafes confiança.
I del comiat n'esperes tardança.
Quan arribi... serà un mal menor.